

EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge s omejenim poročstvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 520
za pol leta 260

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglašje se računa na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglašje trgovcev in obrtnikov mm po 10 v. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglašje denarnih zavodov mm po 20 v.

Oglašje v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglašji po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašje sprejema Inzeratni oddelek „Edinosti“. Naročniki in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inzeratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnehranični račun št. 841.657

Tedenski pregled.

V tedenski poročili minule nedelje smo mogli konstatirati, kako so se v tednu politični in vojni dogodki razvijali povsem ugodno za centralni vlasti, njihovo vojsko in njihovo diplomacijo so vršile povsem uspešno svoje delo. Bila je to srečna tedenska bilanca.

Isto moremo reči tudi o tem tednu. Militaristični položaj je ostal istotako ugoden na vseh bojiščih, izjemno srbskega, ki se je še dodatno popoljšal za centralni vlasti, ker je avstrijsko-nemška ofenziva znatno pridobila na terenu in zadovoljava vsa pričakovanja, ako uvažujemo velike terenske težave, ki jih morajo premagovati naše vojske. Operacije obeh balkanskih armad pa se razvijajo sijajno, rapidno. Na drugih bojiščih pa preprečuje naše čete vse poizkuse nasprotnikov, da bi odšli na naše ugodnih in izbornih zavarovanih pozicij. Izlasti na južno-zapadnem bojišču si naše čete spletajo lovovence junastva, ki mu ve zgodovina modernih vojen le malo primerov. Istotako ostaja akcija nasprotnikov na Dardanelah brezuspešna. Tudi militaristični dogodki minule tedna torej kažejo, da morete centralni državi mirno in z zaupanjem pričakovati nadaljnjih bojev in — končne zmage.

Na italijanskem bojišču

Je velika bitka v začetku tedna hrumela nepretrgoma noč in dan in to prav tako na primorski kakor na tirolski fronti. V torek so italijanski napadi začeli popuščati, zlasti proti doberdobski planoti in v sredo so pehotni napadi uplahnili popolnoma. V četrtek se je pričela nova laška artiljerijska priprava, kateri je nato v petek sledil zopet splošni napad obeh na primorski fronti stoječih laških armad, ki pa se je prihodnji dan zopet poleg. Uspeha, razum prav malenkostnega v Dolomiti, ni dosegel sovražnik izkuber, pač pa imel povsod velikanske izgube. Omenimo naj še letalski napad na Trst v nedeljo 24. t. m., ki je zahteval 3 žrtve, in posrečeno bombardiranje Benetok po naših pomorskih letalcih istega in prihodnjega dne.

Siljane uspehe so dosegle naše zavezne armade na

jugovzhodnem bojišču.

V zdajnjem našem tedenskem pregledu smo označili fronto naših in nemških od Save in Donave proti jugu pridirajočih čet s črto Stepojevac—Ranovac, približno 20 km južno od vdorne črte Sabac—Nmedrevo. Tekom pravkar poteklega tedna se je ta fronta pomaknila do Slavkovic—Rudinica—Čumića — ozemlja izpod Svilajnce, za celih 40 kilometrov proti jugu, (vsega skupaj 60 kilometrov), tako da jo loči od glavnega oporišča srbske armade, Kragujevca, le še razdalja 20 kilometrov. Obenem pa je v sredo, 27. t. m., dosegla iz Oršave preko Donave prodrla naša skupina stik z bolgarsko armado pri Brzi Palanki ter tako odprla centralnim vlastim pot do Carigrada.

Z bolgarsko-srbskega bojišča

so prihajale ves teden le najugodnejše vesti o prodiranju bolgarskih čet. Srbska obmejna oporišča so drugo za drugim prehajala v bolgarske roke in v Macedoniji je bil napredek od dne do dne skoraj neverjetno večji. 23. t. m. so Bolgarji osvojili glavno mesto Nove Srbije, Skoplje, 24. t. m. so zasedli Negotin in Prahovo ob Donavi, 26. t. m. so vzeli Knjaževac in takoj nato tudi Zaječar. 27. t. m. je bil dosežen stik z avstro-ogrskimi in nemškimi četami ob Donavi in 28. t. m. je padla zadnja srbska trdnjava ob vzhodni meji, Pirota. Bolgarska vzhodna armada prodira sedaj od Pirota, Knjaževca in Zaječarja proti Nišu, južna pa iznad Kačaniča proti Kosovu polju. Ob skrajni jugozapadni bolgarsko-srbski meji v Strumiškem okraju so se vršili boji med Bolgarji in francosko-angelskimi četami. 21. t. m. je francosko-angelsko brodogoj bombardiral Dedeagač, Porto Lagos in druga odprta bolgarska mesta ob obali Egejskega morja. 27. t. m. pa rusko črnomojsko brodogoj utrjeno bolgarsko pristanišče Varno, pri čemer je bila, po turških uradnih poročilih, poškodovana ena ruska oklopna.

Z ruskih bojišč

je zabeležiti edino le večje boje zapadno Czarotorskega, ki potekajo ugodno za tamkaj se boreče naše in nemške čete. Na skrajnem severu so dosegli Nemci nekatere uspehe ob Dvini. V splošnem se položaj na teh bojiščih ni izpremenil. 23. t. m. je pri Libavi angleški podvodnik potopil nemško oklopno križarico „Prinz Adalbert“.

Na zapadnem bojišču

so se vršili v Sampanji tupaat manjši, brezpomembni boji, ki pa nikakor niso izpremenili splošnega položaja. Zadnja poročila govore o živalnejšem artiljerijskem delovanju.

S turških bojišč

so prihajale ves teden le poročila o ne-
rednih brezpomembnih oraskah na Gali-

poljskem poluotoku. Vse kaže, da so Francozi in Angleži že odpravili večino svojih čet s tega bojišča. S kavkaške fronte ni nikakršnih poročil.

To bi bil torej kratek pregled dogodkov na bojiščih.

Z diplomatskega balkanskega pozorišča nismo v tem tednu prejeli vesti, ki bi kazale na kako izpremembo. Položaj je ostal torej stacionaren, to je: v Atenah in v Bukarešti se nadaljuje diplomatska borba, ne da bi svet, ki od daleč opazuje to borbo, kaj doznal, je-li in katera stran kaj pridobila na terenu. Kot gotovo dejstvo pa moramo smatrati, da je pritisk četverospornizma in obeh tednih balkanskih centrlih silen. Izlasti v Atenah. Tudi s tem moramo računati — iz razlogov, ki smo jih v tem listu že večkrat naglašali —, da se vodilni krogi v Atenah vkljub svojemu boljemu spoznanju ne morejo odločiti za odločen korak proti poizkusom entente diplomacije, da bi Grško upregla za svoje namene. Ne da bi se bila udala zahtevam entente, ali do odločnih sklepov proti tem tudi ne more priti. Najbolji dokaz za to je, da Grška ne le ni — vsaj nikakega zanesljivega poročila o tem ni prišlo v javnost — nič dejanskega storila proti izkrcavanju čet v Solunu, marveč poročajo iz tabora entente o nadaljnjih izkrcavanjih. Sumljivo pa je vse, da nič ne poročajo o številu že izkrcanih čet, ne o onem, ki ga se mislijo izkrcati. V privatnih vesteh se navajajo sicer razne številke, ali tem pač ne bomo pripisovali točnosti in zanesljivosti.

O pritiskanju entente v Bukarešti govore tamošnje ulične demonstracije. Saj se menda ne motimo, ako menimo, da jim je provzročitelj demonstracij v centralnim vlastim sovražnem smislu iskati na tamošnjih ententinih poslanstvih. Netivo seveda znašajo in plamen domaćih ljudi, ki so jih zastopniki četverospornizma znali pridobiti — tako ali tako. Povsod po svetu, posebno pa v balkanskih državah, kjer osebne ambicije in strankarska nasprotstva ustvarjajo najostreje oblike boja in neizbirčnosti v sredstvih, je dobiti ljudi, ki so pristopni objubam in drugim bolj — zvenecim argumentom — pa bilo tudi v največjo škodo in celo v veliki nevarnost za interese lastne domovine.

Diplomatski boj traja torej dalje v Atenah in v Bukarešti. Zastopniki entente zastavljajo najhujše napore v dosegu svojega, že gori označenega cilja. S kakim uspehom — ne vemo in je za danes še vedno onemogočena vsaka kombinacija, kakova bo odločitev Grške in Rumunske.

Med tem je postal položaj Srbije v minulnem tednu skrajno kritičen; ne le vsled uspešnosti avstrijsko - nemških in bolgarskih akcij, marveč in še posebno po dejstvu, da so nemške in bolgarske čete že prišle v stik. Mreža, ki naj objame srbsko vojsko, postaja vedno ožja in se zgošča.

Veliko nevarnost, ki preti Srbiji, izpiznava že tudi ententa. O tem nam pričajo izjave lorda Loreburna v angleški zbornici, ki je naglašal, da se srbske čete ne bodo mogle dolgo držati nasproti avstrijsko - nemško - bolgarski sili. Tudi je rekel, da ententa mora na turškem ozemlju — ker je pač prišel do spoznanja, da na srbskem teritoriju to več ne gre — preprečiti zvezo med Dunajem in Carigradom. Pa tudi iz Italije že strahotno oglašajo z eventualnim napadom Turčije na Sueski prekop ter pozivljajo Anglijo, naj ona napne vse sile na Balkanu, da se odvrne ta nevarnost.

In slednjič se tudi v Petrogradu ne morejo več varati o nevarnosti razvoja stvari na Balkanu. Razne vesti zatrjujejo, da se Rusija pripravlja na veliko in energično akcijo, a oznanjevalec da je bil bombardiranje Varne, ki pa se ni — kakor znano — srečno izvršilo.

Sebi v dobro moreti centralni vlasti pisati dejstvo, da se politične razmere na strani njenih nasprotnikov ne morejo in ne morejo konsolidirati. Ne le da ne more med njimi priti do soglasja v interesih, in izlasti ne v končnih ciljih, ampak tudi v vsaki poedini državi entente se prikazujejo — politični defekti. Rusija, Anglija in Francija laborirajo na ministrskih krizah, rekonstrukciji kabinetov, ali kakor že imenujejo te navadne posledice, kadar stvari — ne gre dobro. Pa tudi v Italiji nečesto potihni govorice, da se Salandra maja. Nekateri hočejo že videti Giolittija na obzorju. To bi bilo res interesantno, ker bi potem ta lisjak moral pokazati, iz kaknega lesu je bila izrezljana njegova — nevtralnost.

Summa summarum: danes je položaj tak, da moreti centralni vlasti zaklicati svojim nasprotnikom: Mi — marširamo in vas je — strah!

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 30. (Kor.) Uradno se razglša: 30. oktobra 1915, opoldne.

Italijansko bojišče. — Na soški fronti je včerajšnji dan v odseku severno goriškega predmostja potekel znatno mirnejši. Le posadka tolminskega predmostja je morala zavrniti močnejši napad. Predvčeršnjim je trjal sovražni artiljerijski ogenj z največjo srditostjo do večernih ur. Napadni poizkusi Italijanov na Sabotin in naše postojanke zapadno Pevme so bili zavrnjeni. Tudi na Podgorskem vrhu so ostali po ljutih bojih moža proti možu vsi naši jarki v posesti njihovih braniteljev. Proti doberdobski planoti so se že borili deli desle zadrževanih sil tretje italijanske armade. To pa ne more izpremeniti ničesar na položaju. Kjer sovražni napadi niso bili preprečeni že po ognju artiljerije, so se izjalovili ob trdnem zidu naše pehote. Na dolomitski fronti je sovražnik z deseterkratno prenočitvijo zavzel naše predpostojanke na Col di Lana. Sovražni napadi v tonalskem odseku so bili krvavo odbiti.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

28. dan oktobra na soški fronti.

DUNAJ, 29. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Uradno poročilo o včerajšnjem dnevu bitke na soški fronti je moglo le v velikih potezah poročati o silovitosti po treh nekoliko mirnejših dnevih iznova vzplametelega splošnega boja. Od dosedanjih enajstih dni bitke, ki se štejejo od 18. do 28. oktobra, je bil zadnji pač najtežji in najbolj krvav. Pred mnogoštevilnimi pehotnimi napadi je bila zopet večurna silna artiljerijska priprava. Zlasti proti goriškemu predmostju, ki naj bi ga očividno osvojili za vsako ceno, je doseglo delovanje italijanskih topov svoj višek. Ob 8 zjutraj se je pričel ogenj vseh kalibrov. Okoli polnočja je še narasel, posebno proti Sabotinu in Podgorskemu vrhu do pravcariznega odmanja, ki je po silovitosti, trajanju in porabi municije najtežji topov znatno presegalo ogenj prejšnjih dni sedanje bitke kakor tudi onega najbolj vročih juljskih dni na Goriškem. Po šesturni pripravi po takem artiljerijskem ognju je začel sovražnik naskakovati Sabotin in Podgorski vrh. Sabotin je napadalo pet do šest bataljonov, katerim so sledile močne rezerve. Toda samo na južnem krilu tega okrožja je dosegel napadelec naše že popolnoma razstreljene jake in takoj smo ga zopet vrgli iz njih. Glavne moči smo z uničujočim ognjem artiljerije, pehote in strelnih pušk prisilili da so ob velikih izgubah pobegnile v svojo izhodne postojanke. Tudi zastavitev novih sovražnih moči ni mogla obnoviti napada. Na Podgorskem robu je zelo močno sovražna pehota tudi vdrila v nekaj razdejanih kosov jarkov in se je na posameznih točkah popela celo na grebensko črto. Odhode se vidi Gorica tako blizu, da bi jo človek prijel z roko. Tedaj je siljen, z naskočnim signalom vojni protinaskok dalmatinskega domobranskega pešpolka št. 23 dal vse postojanke nam v posest. Svet pred Sabotinom in Podgorskim vrhom je posejan s sovražnimi mrtvci. Proti pešvsemu okrožju zastavljajo italijanski napad se je izjalovil že v nazadnjem ognju naših baterij.

Proti doberdobski planoti so se po 3. uri popoldne, ko je tudi tu artiljerijski ogenj narasel do največje silovitosti, tudi pričeli močnejši pehotni napadi. Prvi napad na vrh sv. Mihela je razpadel kmalu; drugega je zavrnili ogrski banatski pešpolk št. 43 ob posebno težkih sovražnih izgubah. Ravno tako so bili krvavo odbiti ponovni naskoki pri Sv. Martinu in v sedanjem odseku vse do Monte dei sei busi, pri čemer se je graški domobranski pešpolk izkazal s pogumnim protinapadom na mestoma vdrlega sovražnika. Dali proti jugu so poizkušale prodirati samo slabe laške sile. Samo vzhodno Vernejana je dospel en bataljon do naših ovir. Z ognjem je bil pognan v beg. Napadni poizkusi pri Selčah in vzhodno Mantrije so se zadušili že v artiljerijskem ognju.

Pred tolminskim predmostjem in v odseku severno od pota do Krna ni napadno delovanje Italijanov, kakor znano, ponehalo nikdar. Branitelji Mrzlega vrha so včeraj zopet morali odbiti dva sovražna naskoka. Ravno tako so se ponesrečili neprestano obnavljani napadi na predmostje samo.

V plavskem odseku ni prišlo do obsežnejšega delovanja sovražne artiljerije. Oviralo jo je naš topovski ogenj. Le pri Zagori se je razvil srdit boj za naprej pomaknjen kos jarka, ki so ga morale naše čete zopet osvojiti.

Kak pomen pripisuje sovražnik svojemu tednu uradno napovedani ofenzivi, je razvidno iz dnevnega povelja na skrajnem južnem krilu se borečega VII. Italijanske armadnega zbora.

DUNAJ, 29. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Pri nekem padlem italijanskem častniku se je našlo dnevno povelje italijanskega VII. armadnega zbora, ki dokazuje, kako velik pomen je pripisovalo laško armadno vodstvo bojem zadnjih dni in kako razočaranje mora biti zanje ponesrečenje te »velike ofenzive«.

Povelje se glasi dobesedno: »Častniki in čete VII. zbora! Blizu se splošna velika ofenziva, katere se bo v veliki meri udeleževal VII. zbor. Naš presljajni armadni poveljni je zaključil svoje napadno povelje z besedo »zmaga«, kar naj bo za nas obenem pobuda in voščilo. Z gotovostjo računam na vsakega posameznika med vami, da vsak hrabro stori svojo dolžnost z naporom vse energije in svojih telesnih in duševnih moči. Pomislite, da z ro na vas oči vse Italije in vseh drugih armad; pomislite, da se vam more posrečiti z enim samim krepkim napadom, da priborite največjo korist svoji domovini, rečeno slavo armadi in sebi samim. Sovražnik je že razrahljan in omahuje. Ne bo se mogel več upirati vašim udarcem, če mu daste čuti pri napadu vso silo svoje neodoljive volje za zmago. Pogumi, tovariši! Dajte, da se bo nekega dne govorilo o vas: boril se je in zmagal na Krasu! In vedno naprej do konca za Italijo in kralja. — Poveljni VII. zbora: generalni poročnik Pecori-Giraldi.

Poročilo Cadorna.

DUNAJ, 29. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba 27. oktobra: Z naših novih postojank na desnem bregu Adige, ki obvladujejo komunikacije v dnu doline, je presenetila naša artiljerija 27. oktobra z dobro umerjenim ognjem vojaški vlak pri železniški postaji Sant'Illario, severno Rovereta, in ga težko poškodovala. V gornji Cordevolski dolini smo 26. t. m. na strmim pobočju Col di Lana o svojili drugo sovražno utrdbo. Strelske jake smo našli polne mrtvecev. Ujeli smo 8 mož. V krnskem odseku je sovražnik v noči na 26. t. m. ponovno poizkušal z močnimi silami napad na naše postojanke na Vodilu. Pustili smo ga, da je prišel v kratko razdaljo, nakar smo ga potolkli in razpršili s svojim navzkrižnim ognjem. Naši napadi na hrib pri Sv. Luciji so zopet napredovali. Ujeli smo tam 21 mož. V plavskem odseku smo vzeli utrdbo jugovzhodno Globne. Posadko, ki je ostala živa, vsega skupaj 162 moža, med njimi štiri častnike, smo ujeli. Zasegli smo tudi 2 strojni puški. Na kraški planoti obojestransko intenzivna artiljerijska delavnost ni ovirala ofenzivnega napredovanja naše pehote. Napredek je bil majhen, vzela je nekaj strelskih jarkov in je ujela 57 mož, med njimi enega častnika.

Kako ravna z vojnimi ujetniki v Italiji.

DUNAJ, 30. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Značilno za ravnanje z našimi vojnimi ujetniki v Italiji je na Dunaj prispelo pismo ujetega avstro-ogrškega častnika, kjer se nahaja naslednje mesto: »Tu nam ne gre dobro; v Steinu (jetišnica na Nižjem Avstrijskem) se gotovo živi bolje kot tu. Nahajamo se na dvatisoč metrov visokem hribu. Mrzlo je. Zebe nas zelo in ne dobivamo lesa za kurjavo. Jemo, stanujemo zelo slabo in sploh ne ravna z nami kot s častniki.

Italijanski ministrski svet.

RIM, 29. (Kor.) Ministrski svet je imel včeraj in predvčeršnjim po tri urno sejo, da se razpravlja o vojaških in diplomatskih potrebah in napravi tozadevne sklepe. O sklepih ni zanesljivih poročil. Kakor poroča neki list, je sklenil ministrski svet, da se skliče parlament proti koncu novembra k zasedanju za kakih štirinajst dni, in da je določil rok, do katerega boste ostanjejo zaprte, do konca meseca januarja.

Nadajni vojaški poklici v Italiji.

RIM, 29. (Kor.) Tretja kategorija, torej neizvezbano moštvo, letnikov 1886. in 1887. je poklicana za 6. dan novembra.

Z jugovzhodnega bojišča.

DUNAJ, 30. (Kor.) Uradno se razglša: 30. oktobra 1915, opoldne.

Jugovzhodno bojišče. — Očiščevanje višegrajskega okrožja napreduje uspešno. Armada generala pl. Kövessa je vrgla sovražnika na obeh straneh Rudnika nazaj proti Gornjemu Milanovcu. Na čumski visoki planoti, en dnevni pohod severozapadno Kragujevca se sovražnik še ustavlja kar najžilaveje. Naše čete so tam v srditem boju. Jugozapadno Lapovega napadajo nemški bataljoni višine Stračenico. V severovzhodnem delu Srbije se sovražnik umika povsod.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

BEROLIN, 30. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 30. oktobra 1915.

Balkansko bojišče. — Armadi generala pl. Kövessa in pl. Gallwitzja ste naskočili sovražne postojanke in ujele nad 1000 Srbov ter zasegli dva topa in eno strojno puško ter se pomikate dalje.

Vrhovno armadno vodstvo.

Bolgarsko-srbsko bojišče.

DUNAJ, 30. (Kor.) Uradno se razglša: 30. oktobra 1915, opoldne.

Bolgarji zasledujejo od Timoka sem. Jugozapadno Knjaževca so vdrli v srbske postojanke na Tresibaba planini. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

BEROLIN, 30. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 30. oktobra 1915. Armada generala Bojadjevega nadaljuje zasledovanje.

Vrhovno armadno vodstvo.

SOFIJA, 29. (Ag. Tel. Bulg.) Poročilo o dogodkih 28. oktobra. — Po zavzetju Zaječarja, Knjaževca in Inovega (22 km jugovzhodno Knjaževca) so naše čete nadaljevale zasledovanje sovražnika proti zapadu. Kolona, ki je 27. t. m. prenočevala pri Pirotu, je zasedla ta kraj 28. t. m. in je nadaljevala zasledovanje pobitega sovražnika. — Angleško - francosko brodogoj je iznova obstrlevalo našo egejsko obal.

Zavzete Zaječarje.

SOFIJA, 29. (Kor.) Zavzete Zaječarje se s strokovnjaške strani označa za izredno sijajno vojno delo. Zaječar je bil ne navadno močno utrjen, srbske postojanke opremljene z vsegi modernimi pomočki in se je že dolgo časa sem skrbno izgrajeval. Presenetljivo hitra osvojitve dokazuje bolgarsko pogumnost in izborno vodstvo.

Odlikovanja Bolgarjev.

SOFIJA, 30. (Kor.) Nemški cesar je podelil prestolonasledniku Borisu, princu Cirilu, ministrskemu predsedniku Radoslavovemu in vrhovnemu poveljniku Žekovemu železni križec.

Pomoč Srbiji preko Drača?

AMSTERDAM, 29. (Cenz.) Lord Dawids je pripomnil v angleški gornji zbornici na izjavljanja lorda Lansdowna, da je Srbiji mogoče pomagati samo preko Grške: »Če lord Lansdowne pravi to, se kaže s tem, da vlada ob začetku vojne ni bila na višku. Prekrčiti bi se bila morala pot v Srbijo preko Drača. Ako je bilo nemogoče to, želimo vedeti, kake vzroki so se protivili tej nameri.« Odgovor vlade se je glasil: »Te stvari smo posvetili svojo pozornost. Natančnejše pojasnilo sedaj ni umestno.«

Oskrba srbske armade preko Črnogore.

PARIZ, 30. (Kor.) »Temps« poroča s Cetinja: Za srbsko armado se je oskrbovalna služba uredila preko Črnogore.

Grška ni dala ultimata četverozvezi.

DUNAJ, 29. (Kor.) v hrvatskih listih.) »Neues Wiener Tagblatt« ugotavlja, da na dunajskih merodajnih grških mestih ni ničesar znanega o kakem grškem ultimatu četverozvezi, po katerem naj bi četverozveza do 6. novembra morala odpraviti svoje čete iz Soluna. Vest da je tudi drugače zelo neverjetna, ker bi vendar moral imeti ultimatum militarne posledice, ki se jim pa hoče Grška izogniti ravno napram četverozvezi. Nasprotno pa namiguje govor lorda Lansdowna, da umakne četverozveza sama čete iz Soluna, da jih po Lansdownovih besedah uporabi na skrbno izbranih krajih.

Grški prestolonaslednik v Solunu.

PARIZ, 29. (Kor.) »Petit Journal« javlja iz Soluna: Grški prestolonaslednik je s svojim štabom prispel semkaj.

Srbski finančni minister umrl.

PARIZ, 29. (Kor.) »Agence Havas« javlja: Srbski finančni minister Paču je umrl.

All se bliža konec?

Prižadevali smo si vedno, da bi zgradili svoje zaključke k dogodkom na bojiščih na dejstva, dokazana, uradno potrjena dejstva, in ravni smo se tako tudi po intencijah onih merodajnih krogov, ki so vedno priporočali resno presojanje in obsojati vsako pretiravanje. Zato tudi nikdar nismo resno upoštevali raznih sijajnih, največkrat le v reklamne namene za dotične liste pisanih poročil gostobesednih vojni poročevalcev, ki večinoma pišejo svoja poročila kot »očividci«, oddaljeni stotine kilometrov od bojišča, ali pa vesti politične naravi v takih listih, o katerih je že naprej izključeno, da bi sploh mogli imeti kake zveze s tistimi inozemskimi velikopolitičnimi krogi, iz katerih dobivajo svoja »izvirna, najverodostojnejša« poročila. Tako je bilo in bo naše stališče in zato prepuščamo čitajočemu občinstvu, da si samo ustvari svojo sodbo o naslednjih poročilih, ko jih je primerjalo z uradnimi, torej v resnici zanesljivimi poročili.

Budimeštanski »Vilag« poroča 29. t. m. iz Soluna: Včeraj se je vršil v Atenah ministrski svet, v katerem je načelnik generalnega štaba Gusmanis (grška uradna poročila ga imenujejo Dusanis) pojasnjeval pomen vojnih dogodkov na Balkanu za Grško. Zastopal je stališče, da se Srbija ne more upirati dalje in da bi je ne bilo mogoče rešiti niti v slučaju, ko bi se posrečilo ententnim vlastim, da bi iz-

krcale armado več stotisoč mož na Balkanu. Kakovost ozemlja onemogočuje celo tako veliki armadi primerno akcijo, da bi osvojila železnico Solun-Niš in Solun-Skopje. (V Skoplju se vendar šele razcepi solunska železnica v niško in mitroviško). Nevarnost je, da se vojne operacije že v najbližjih dneh zanese na grško ozemlje. Ker zavezniške vlasti kljub večkratnemu pozivu niso odpravile svojih čet iz Grške, mora vlada najnujnejše odrediti razorožitev tujih čet. Načelnik generalnega štaba je nato odšel iz ministrskega sveta v kraljevo palačo, kjer ga je takoj sprejel kralj. Ministrski svet je trajal dve uri. Nato sta hitela Zaimis in vojni minister v kraljevo palačo, kjer ju je sprejel kralj v navzočnosti načelnika generalnega štaba. Zaimis je poročal o sklepu ministrskega sveta, o katerem je kralj izrazil svoje zadovoljstvo.

Ministra in načelnik generalnega štaba so nato skupaj zapustili palačo. Zaimis je obvestil poslanike četverozveze, da grška vlada dovoljuje zadnji 24 urni rok za začetek odprave v Solunu izkrcanih čet četverozveze. Ko bi četverozveza tudi tekom tega roka ne ukrenila ničesar, bi bila grška vlada prisiljena, odkloniti odgovornost za nadaljnje posledice.

Istočasno se je odredilo vse za potovanje kralja Konstantina v Solun in kralj se je opodil s posebnim dvornim vlakom odšel v Solun. Spremljal ga je načelnik generalnega štaba Gusmanis. K sprejemu na kolodvoru so prišli prestolonaslednik Jurij, princ Nikolaj in predstavitelji oblasti. Kralj se je nastanil v palači zbornega poveljnika. Na željo, ki jo je izrazil princ Nikolaj, se v Solunu mudeči generalni štab četverozveze ni udeležil kraljevega sprejema.

Odprava v Solunu izkrcanih čet se je pričela. Najprej so tri bataljone francoske pehote, potem pa pet bataljonov angleških kolonijalnih čet, Avstralcev, vkrcali na neki francoski parnik. General Hamilton je v dopoldanskih urah prišel k princu Nikolaju in mu sporočil uradno, da je sklenil francosko-angleški generalni štab, da umakne na grškem ozemlju izkrcane četverozvezne čete in da se je že pričela odprava. Princ Nikolaj je vzel naznanje to poročilo in je ukrenil, da naj pri odpravi čet grški organi pomagajo francosko-angleškemu generalnemu štabu.

Iz Bukarešte poročajo 29. t. m.: Kakor se poroča iz Aten, je sklenil grški generalni štab, da preloži svoj sedež v Solun. Sklep ministrskega sveta je povsod vplival pomirjevalno in do neke mere olajševalno. Vidi se v njem dokaz, da je vlada odločno za to, da ne bo trpela več nadaljnih krstiv suverenosti države. Časopise se tudi vedno bolj obrača proti četverozvezi in označa njene predloge za prazne obljube.

Iz Lugana pa poročajo istega dne: Švicarski listi, ki so v zvežah s četverozvezo, javljajo, da je angleška vlada podala grški in Rumunski ultimatum, v katerem pozivlje obe državi, naj se v najkrajšem času odločijo za četverozvezo ali proti njej.

Budimpeštanski »Az Est« poroča iz Sofije: Brzlojavka iz Galaca pravi, da Rusi mrzlično utrjujejo mejo proti Rumunski. Okolice Ismaila in Prutsko dolino so zasedle močne ruske čete. V ruskem podnavnem mestu Reniju (nasproti Galaca) sta zbrana dva vojna zbora. V sredo je prišla težka artiljerija v Reni.

Tak bi bil torej diplomatski položaj na Balkanu, in sedaj še nekaj vesti z bojišča samega.

Berlinska »Nationalzeitung« poroča 29. t. m.: Kakor poroča moskovsko časopisje, je srbsko armadno vodstvo v zadnjih bojih ob macedonski meji neoporečno ugotovilo turške sile. V glavnem gre za konjico iz Male Azije, ki je posegla v silno srdite boje okoli Veleša. Tudi boj pri Skoplju so se udeleževale turške čete. Tu se je poleg konjice mogla ugotoviti tudi turška pehota.

Iz Lugana se poroča 29. t. m.: Na podlagi poročil londonskega dopisnika lista »Stampe« in atenskega sodruidnika lista »Gazzetta del Popolo« poročata ta dva lista, da so Bolgarji zavzeli Prizren.

Iz Sofije poročajo 29. t. m.: Arnavti zahitevajo v velikih masah uvrstitve v bolgarsko armado. Dosedaj se sestavili štiri miriditski bataljoni. Te čete odkrito izražajo željo, da bi se smele boriti v Makedoniji, da bi jim bilo mogoče hitreje doseči albansko mejo. Ko je odkorakalo nekaj takih bataljonov, so navdušeno vzklkali bolgarskemu kralju in princu Wiedu.

Nadaljna poročila iz Sofije pravijo: Razun Aleksinca se nahajajo vsa v Nišu v vojaški železniški vozišču v bolgarskih rokah. Niš se obklopuje severovzhodno od Knjaževca, na vzhodu od Pirota in na jugu od Vranja. Bolgarska armada, ki je bila vezana po naskakovanju na obmejne trdnjave in je sedaj prosta, se v širokem loku bliža zadnjemu srbskemu glavnemu mestu, ki ga je civilno prebivalstvo že zapustilo.

Zadnje srbsko trdnjavo Kragujevac je tudi že zapustilo civilno prebivalstvo. Srbi izgube s to trdnjavo svojo edino tovarno za municijo, svoja skladišča in velik del vojne opreme. Južno in jugovzhodno okoli mesta se nahaja nedostopno močvirje, ki izključuje odpravo vojnega materiala. Armade centralnih vlasti stoje komaj 20 km pred Kragujevcem.

Dodajmo še zadnjo vest iz Düsseldorfa: »Generalanzeiger« poroča: Neka Reuterjeva brzlojavka brez navedbe kraja javlja, da se deli srbske armade že začinjajo umikati v Albanijo in Crnogoro.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 30. (Kor.) Uradno se razglša: 30. oktobra 1915, opoldne.

Rusko bojišče. — Zapadno Czarotorskega se boreče avstrogrške čete so, nadaljujoč svoje napade, iztrgale sovražniku celo vrsto žilavov branjanih krajev. Ujele so 18 častnikov in 929 mož ter zajele 2 strojni puški. Sestreljeno je bilo rusko letalo. Drugače na severovzhodu nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, finl.

Prestolonaslednik pri Puhallovi armadi.

DUNAJ, 30. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Nadvojvoda prestolonaslednik Karel Fran Josip si je zadnje dni natančno ogledal Puhallovo armado in se je poučil o položaju armade. Nadvojvoda je odklikoval hbrabe čete s posebnimi nagovori in je izročil vrlo zaslužena odklikovanja. Posebno pohvalno se je izrazil o materialni oskrbi čet, ki se mora vkljub velikim težavam v deželi, ki je uboga na zalozah, imenovati zglejda. Po večdnevem bivanju tamkaj, je odšel nadvojvoda na Dunaj, da poroča cesarju.

Z nemško-ruskega bojišča.

BEROLIN, 30. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 30. oktobra 1915.

Vzhodno bojišče. — (Hindenburgova armadna skupina): Severovzhodno Mitave so naše pri Plakanah na severni breg Mize porinjene sile odbile dva močna nočna napada in so se pred nadaljnjim napadom umeknile nazaj v glavno postojanko na južni breg. — (Princa Leopolda Bavarskega armadna skupina): Nic novega. — (Linsingenova armadna skupina): Zapadno Czarotorskega smo vzeli rusko postojanko pri Komarovem in kraj sam. Nočni ruski protinapad je bil brezuspešen. Kamienuho, Huto Lisovko in Bielegov smo vzeli z naskokom, 18 častnikov, 929 mož smo ujeli in zajeli 2 strojni puški. Pri Kuklihi je bilo sestreljeno rusko bojno letalo. Vrhovno armadno vodstvo.

Z zapadnega bojišča.

BEROLIN, 30. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 30. oktobra 1915.

Zapadno bojišče. — Nik bistvenih dogodkov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Potopljeni parniki.

OEREGRUND, 30. (Kor.) Na potu v Herdösand je neki švedski parnik med Herdösandom in Oeregrundom opazil gorečo ladjo. Parnik je srečal torpednega lovca, ki dozdnevno ni bil švedski.

DRONTHEIM, 30. (Kor.) Tukajšnji parnik »Turiel« je rešil v Belem morju 22 mož angleškega parnika »Empress of Britain«, ki je zadel ob mino. Sedem mož posadke se je potopilo. Rešence je parnik prepeljal v Arhangelsk.

Žrtve zeppelinovskega napada na London.

BEROLIN, 29. (Kor.) Zastopnik Wolffovega urada poroča iz New Yorka brezlično: Potniki, ki so včeraj dospeli s parnikom »St. Paul«, poročajo, da je pri zepelinovskih napadih na London 13. t. m. izgubilo življenje kakih 300 oseb. S tem parnikom je prišlo 250 mladih Ircev, ki

za sramotno kupčijo! Kako si obvaruješ svoj svojo nedolžnosti?

Kdo te obvaruje zlobnih škratov, ki preže nate? Kdo te reši onega blata, s katerim te hočejo omadeževati, da bi si tako kopicili denar?

Leontina. Minili so kak trije ali štirje dnevi. Bilo je drugič, da je prišla Leontina v atelje našega prijatelja Maurica Torcya, da bi mu sedela kot model.

Umetnik je sedel pred velikim platnom, na katerem so bile živo in krepko začrtane osnovne poteze slike.

Ozka ovratnica, ali bolje rečeno, napol zavezan trak je dozdnevno držal skupaj zaobrnjen ovratnik njegove srjace ob vratu.

Obleden je bil v jopci iz rdeče, debele flanele. V levici je držal paletu, desnica pa je vodila čopič s skoraj mrzlično hitrostjo.

Leontina je sedela na nekem podstavku poleg peči v tričetrtinski poziciji, popolnoma nepomično.

Vrat je imela glavo in ravno tako tudi lehti. Njeni dolgi, čudovito lepi lasje so jej, popolnoma razpuščeni, padali po hrbtu.

Ogrinjalo iz črne baržuna v obliki

so se odpeljali v Ameriko, da se izognejo vojaški službi.

Joffire v Londonu.

LONDON, 29. (Kor.) Francoski vrhovni poveljnik Joffire je posetil vojni urad in ga je zapustil nato s Kitschenierjem. Množica mu je prirejela živahne ovacije.

Nemški podvodnik prizanesel angleškemu parniku.

MAASLUIS, 29. (Kor.) Neki nemški podvodnik je ustavil angleški parnik pomožnega odbora v Oackfieldu in ga je potem zopet izpustil.

Angleške izgube.

LONDON, 29. (Kor.) Po uradnem poročilu so znašale vsesкупne angleške izgube na vseh bojiščih 493.294 mož, od teh 101.652 mrtvih, 317.456 ranjenih in 74.177 pogrešanih.

Angleški kralj ponesrečil.

LONDON, 29. (Kor.) Tiskovni urad poroča 28. t. m.: Ko je kralj danes jutraj pregledal svoje čete na bojišču, se mu je splašil konj, ko so čete klicale »hura«, se je vzel in padel. Kralj se je težko pobil in zasedal ne bi mogel zapustiti sobe.

LONDON, 29. (Kor.) Tiskovni urad javlja 29. t. m.: Kralj je prebil noč precej dobro in je spal. Temperatura 23,2, žila 75. Splošno stanje zboljšano, komplikacije niso nastopile.

Ministrska kriza na Francoskem rešena.

PARIZ, 29. (Agence Havas.) Odstop Vivianijevga kabineta se naznanja uradno. Poincaré je sprejel demisijo in je poveril Briand sestro novega kabineta.

PARIZ, 29. (Kor.) Zbornica se je brez debate odgodila do sobote.

PARIZ, 29. (Agence Havas.) Uradno se razglša: Ministrstvo je takole sestavljeno: predsedstvo in zunanje stvari — Briand; državni ministri brez listnice: Freycinet, Bourgeois, Combes, Guesde in Denis Cochini; justica in narodno gospodarstvo — Viviani; vojna — general Gallieni; mornarica — Melines; javna dela — Sembat; trgovina Clementi; kolonije — Doumergue; pouk in deželno obrambo zadevajoče iznajdbe — Painlevé.

Novi delovni minister in državni podtajnik bodo imenovani tekom večera. Dosedanji veleposlanik v Berlinu, Jules Cambon, je imenovan za generalnega tajnika v ministrstvu zunanjih stvari.

PARIZ, 29. (Agence Havas.) Po končanem posvetovanju v justicnem ministrstvu je odšel Briand v Elisée, da obvesti predsednika Poincaréja o sestavi kabineta. Novi ministri se jutri predstavijo predsedniku. Nato se bo vršil prvi ministrski svet, da sestavi besedilo ministrske izjave, ki se prebica v parlamentu.

PARIZ, 30. (Agence Havas.) Sestava kabineta se je izpopolnila z Metinom, ki je prevzel delovno »arstvo. Štirje državni podtajniki za vojno, ostanjejo na svojih mestih. Nail postane državni podtajnik za mornarico. Dalimior obdrži lepe umetnosti. Državna podtajnika za notranje in zunanje stvari odpadeta.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 29. (Ag. Tel. Mil.) Glavni stan javlja: Dardanelska fronta: Anaforta: Eden naših topov je metal bombe in je zadel sovražno municijsko skladišče, ki je začelo goreti. Gorelo je 15 minut. Naša artiljerija je razpršila sovražne čete, ki so delale okope. Sovražnikov ogenj je bil brez uspeha. — Arl Burnu: V noči 28. t. m. je sovražnik do jutra streljal bombe proti strelskim jarkom na našem desnem krilu. 29. t. m. je njegova artiljerija brezuspešno streljala na razne strani. — Seddi Bahr: Artiljerijski dvoboj. Sovražnik je izstrelil proti našemu levemu krilu kakih tisoč granat, ki so povzročile, da se je v nekaterih naših strelskih jarkih udrla zemlja. Z drugih front se ne da poročati nič.

Avstrijske čestitke Turčiji.

CARIGRAD, 29. (Kor.) Avstro - ogrski veleposlanik, mejni grof Palavicini je popoldne posetil velikega vezirja in mu je v imenu barona Buriana ob priliki obletnice izbruhla sovražnosti med Turčijo in Rusijo izrazil občudovanje avstroogrškega ministra zunanjih stvari napram junštvom turške armade, ki da je težko nalogo, da obvaruje Carigrad in morske ožine proti napadu treh velesil, rešila na tako sijajen način. Veliki vezir se je, zelo razveseljen, zahvalil na čestitki.

tunike lej je zakrivalo del leve rame in tako se je njena bela, lepa polt kazala še sijajnejše, kakor bel baržun.

Solčni žarek, ki se je zdel ves vzradostjen, da je mogel božati to dražestno bičje, se je kakor čisto zlato lesketal v njenih blestečih laseh, razsvetljeval gornji del čela in ga obdajal s pravcatim svetniškim sijajem ter dajal tako celumu njenemu obrazu nekaj poduševljen izraz, ki je še poviševal dražest čiste nedolžnosti.

Kakih dvajset minut je že delal Maurice z gorečo vnemstjo.

Izpregovoril ni niti besedice in mlado dekle se ni premeknilo na svojem sedežu. Le nekoliko napete žile na ovratu so kazale začetek utrujenosti.

Maurice je naenkrat vstal in stopil nekoliko korakov nazaj.

Objel je z enim samim pogledom model v celoti in potem obrnil pogled zopet nazaj na platno in se zadovoljno nasmehnil.

Ali ste zadovoljen, gospod Maurice? — je vprašala Leontina z dražestno plahostjo.

— Da, draga moja.

— Ali sem sedela dobro?

— Kakor majhen angelček, kar ste tu-

sterniranje vojnih ujetnikov v Švic.

LYON, 28. (Kor.) »Le Progres« javlja iz Pariza: Na vprašanje zaradi nastanitve vojnih ujetnikov in civilnih ujetnikov v Švic je izjavil Viviani, da nemška vlada načeloma sprejema pogojno izpustitev vojnih ujetnikov, ki niso zelo težko ranjeni, kakor invalidov, če se internirajo v Švic.

Odlikovanja finančne straže.

DUNAJ, 30. (Wiener Zeitung.) Poveljnik na jugozapadni fronti je v priznanje hrabrega vedenja pred sovražnikom podelil finančnemu tit. nadpazniku Josipu Mustin na Primorskem srebrno hrabrostno svetinjo II. raz., fin. pazniku Ivanu Naman na Primorskem srebrno hrabrostno svetinjo II. raz. in bronasto hrabrostno svetinjo in fin. tit. nadpazniku Henriku Brajniku na Primorskem bronasto hrabrostno svetinjo.

Politika Grške.

Znani nemški publicist Maks Harden razpravlja v svojem časopisu »Die Zukunft« o grškem vprašanju. Že začetek vsebuje — monumentalno konstatacijo: Kdor hoče razumeti položaj naslednikov Hellasa, se mora spominjati, da je postane njihove države angleška ustvaritev. Od protokola, s katerimi so bili Grki osvobojeni od turške jarma, pa vse do najnovejših dogodkov, opisuje Harden s svojo znano žurnalistično spretnostjo razvoj grške zgodovine.

Ko je dne 18. marca 1913 v osvojenem Solunu umorjeni kralj Jurij, ki mu je grški narod po srečno dovršenih balkanskih vojnah umorjenemu pozabil, da je bil luteranskega rodu Holstein - Sonderburškega, je prišel na prestol Konstantinos. Ko je bil še prestolonaslednik, ga je častniški zbor preziral in iztisnilo so ga iz grške vojske. (Vsled revolucije oficirjev leta 1905 je bil sklenjen zakon, ki izključuje prince iz vojske.) Kakor kralja ga je narod navdušeno pozdravil, ker je četrt milijona dobro izvežbanih vojakov vodil do zmage, delil z moštvom težave vojne in si pridobil naslov »zmagaovalca Bolgarov«.

Nemški cesar, njegov svak, ga je imenoval feldmaršalom. Z maršalsko palico v roki je Konstantin hvalil metodo in mojestersko taktiko nemške vojske. Njegov oče je bil naročil iz Pariza vojne učitelje. General Eydoux je bil vzgojevalci grške vojske in so ga v Atenah slavili kot ustvaritelja grških zmag. In Grška potrebuje francoskega denarja in francoske pomoči v Arhipelagu in na severni meji Epira. Zato je berlinski govor Konstantinov (v katerem je slavil pruski militarizem) ozlojvil kroge ministrskega predsednika Venizelosa. Ta govor da je — tako je rekel Venizelos rezko — le neobvezen izraz čustev rodbinskega gosta, ki brez sodelovanja odgovornega ministra ne more nikdar določati politike Grške. Venizelos se je na to priljudno Franciji. Ali, ker je moder in domovini udan z dušo in telesom, ga je narod, kateremu je povečal ugled in meje, slavil kot svojega osvoboditelja.

Ze leta 1868, ko se je rodil v Atenah kralj Konstantin, ste se Grška in Rumunjska sporazumeli na tihem, da si prisvojijo Bolgarsko. In prastaro mržnjo Grkov proti Bolgarom, ki je obstajala že 1000 let pred sovraštvom proti Turkom, je podžgal — Venizelos.

Leto dni po Konstantinovem govoru v Berlinu je izbruhnila vojna narodov od Severnega pa tja do Črnega morja. Na prestolu Grškem sedi sin Danca in Rusije. Anglija, Francija in Rusija, ki so v juniju leta 1863 ponudile in zajamčile helenjsko krono hiši Schleswig - Holstein - Sonderburg - Glücksburg, stoji sedaj v boju proti Nemčiji, Avstro - Ogrski in Turčiji. Ali sme Grška ostati nevtralna? Ali jej ne preti nevarnost, da izgubi vse tisto, za kar je prelivala kri, in da jej potemni bodočnost na Jadranskem in Egejskem morju, ako bi se drznili žrtvovati svoj — mir?!

Dne 11. januarja 1915 je pisal ministrski predsednik Venizelos kralju Konstantinu pismo, ki je Harden doslovno navajal. Naglašal je, da je Grška mogla ostati nevtralna, dokler jej je to dovoljevala zavezniška dolžnost napram Srbiji. Sedaj pa ne zahteva od nje le moralna dolžnost, da stopi v vojno. Sedaj se jej marveč obljublja tolika pridobitev, da Grška postane velika in močna država, kakršne si ni mogel misliti niti največji optimist. Seveda bo tu tudi resne nevarnosti, ali Grška se je ne sme izogibati, ker bi postajala še večja, ako bi Grška do konca vztrajala v

— Ali boste še delali?

— Ne, odpocijem se nekoliko. Storite tudi vi tako, kot jaz, draga moja, in zajtrkujte, kakor vam je drago. Ravnajte se po meni.

Leontina je snela ogrinjalo in je — obesila na stojalo. Stopila je s podstavka, na katerem je sedela. Vzela je košarico, ki jo je bila prinesla s seboj in jo postavila v kot ateljeja, ter je vzela iz nje majhen košček kruha in steklenico, napolnjeno s čisto vodo.

— Kaj pa je to, dete moje? — je vprašal slikar, ko je zagledal to.

— To, gospod Maurice, je moj zajtrk, — je rekla Leontina in zardela.

— Kako, dragica moja, kruh boste jedla in pila vodo?

— O, gospod, navajena sem na tak zajtrk.

— Navajena na tak zajtrk! Toda kdo vas pa preprečuje, da ne bi izpremenila te žalostne navade? Sedaj zaslužite pri meni na dan dvanajst frankov in delate pri meni samo pet ur.

— Res je, — je zajecljala Leontina.

— No, in?

— Moj oče zahteva, da dam njemu deset frankov od teh dvanajstih.

nevtiralnosti. Ali ne bi Avstro - Ogrska — tako je zaklical Venizelos kralju — uničivši Srbijo, krenila proti Solunu? Ali denimo, da bi se zadovoljila z zmago nad Srbijo: ali ne bi pognala Bolgarske v Makedonijo? Tedaj bi morali pomagati Srbiji, ali pa bi bili onečašteni po kršenju zavezniških dolžnosti. In če bi tudi na to ne polagali važnosti, moramo pomisliti, da bi vsled porušenja balkanskega ravnotežja ojačena Bolgarska takoj ali v najbližnjem času napadla Grško, ki bi ostala brez zaveznikov. Grška mora težiti po sodelovanju Grške in celo iste Bolgarske. Ako se posreči zediniti vse krščanske balkanske države, tedaj ne bi le izginila lokalna nevarnost, ampak bi edinstvo znalo znatno delovati v obrambo proti gospodstvu entente. Da se to posreči, moramo dovoliti Bolgarski važne koncesije. Doslej je Grška odbijala vsak razgovor o tem in je celo izjavljala, da je proti vsaki večji koncesiji, ki bi jo Srbija hotela dovoliti Bolgarski. Taka politika je bila do danes opravičena. Ko pa se jej odpirajo nade, da uresniči svoje stare želje v Mali Aziji, ni več opravičena. Sedaj more doprinesiti nekaj žrtve na Balkanu. Če bi si tudi s tem ne zagotovili sodelovanja Bolgarske, ali vsaj njene nevtralnosti, bi se morala Grška odločiti za težko žrtve, da odstopi Bolgarski Kavalo, ker bi s tem rešila grško idejo v Turčiji in pripojila k svoj državi tiste dežele, kjer se je ustanovil helenizem. Red med narodi in trajna balkanska zveza se — tako je nadaljeval Venizelos, more doseči. Mutualno jamstvo bi razbremenilo zavezne države od dolžnosti pomnoževanja vojske in bi jim dajalo možnost za notranji razvoj. Ako bi se Bolgarska raztegnila preko Vardarja, potem moramo imeti v odškodnino današnje povoljne meje, močne severne meje proti tej kraljevini. Ker pa ni gotovo, da bi taka uredba zadovoljila lakomno Bolgarsko, moramo si vsaj zagotoviti Rumunjsko, brez katere bi bila vojna preveč nevarna. Naravno je, da bi nam morale vlasti posoditi potrebni denar ter na njihovih tržiščih olajšati nabavo potrebnega blaga in orožja. Ako ostanemo mirni močniki, bi nas mogle doleteti poleg omenjenih še druge nevarnosti.

Vse to, tudi če se Avstrija in Nemčija odreče novega vpada v Srbijo. Ako zmagate, morete te balkanske uteži tako porazdeliti, kakor po razkosanju Srbije. Samostalnost vseh balkanskih držav bi bila ogrožena in bi Grška najprej izgubila otoke. Če pa ne zmaga odločno ne ena ne druga skupina, se povrne stanje, kakršnje je bilo pred vojno. Potem bi bili vsi Grki na Turškem v malo časa pomorjeni. Turčija, srečno rešivši se nezmanjšana iz te drzno začete vojne proti trem velesilam, bi kakor zaveznica Nemčije pregnala Grke in ugrabila njihovo imetje. Nemčija ne bi je motila, ker bi bila vesela, ako bi se iz Male Azije, tega cilja njenega hrepenenja, iztrebil en tekmeč. Vsa Grška bi se zavlekla v težko gospodarsko krizo, ako bi bilo tisoče Grkov ujetih in odgnanih z njihove grude. Vsi ti razlogi — je zaključil Venizelos — zahtevajo naš vstop v vojno. Celo poraz bi mogli preboleti s tolažilno zavestjo, da smo se bojevali za osvobodjenje naših še zatiranih bratov, kakor tudi za svobodo milih narodov, ki bi bili ogroženi po nemški-turški zmagi. Ostalo bi nam spoštovanje in prijateljstvo močnih narodov, ki so našo Grško ustvarili in jo bodo potem vedno podpirali. Ako pa odrečemo Srbom, kar nam nalaga naša zavezniška dolžnost, omajamo temelj našega narodnega življenja, izpostavimo se največjim nevarnostim in ostanemo brez prijateljev, nevedni vsakega zaupanja.

S takimi argumenti je Venizelos v svojem pismu kralju Konstantinu v januarju 1915 utemeljeval svojo, proti centralnim vlastima naperjeno politiko.

(Konec sledi.)

Razne politične vesti.

Razveseljivi pojavi. Dne 6. septembra se je vršila v Pragi seja »Nemško - avstrijskega železničarskega društva za su-detske dežele«. Seje so se udeležila predstojništva krajin skupin iz Češke in Moravske. V razpravi je bila tudi znana jezikovna naredba železniškega ministrstva. In ravno pri tej — recimo — kočljivi točki so se pokazali nemški uradniki (kakor konstatuje »Časopis češkega železniškega uradništva«) zelo objektivno in spravljive. Storili so sklepe, ki pričajo o resni-

— Potem še gotovo štedite s tema dvema frankoma, ki vam ostajata, da si nabavite za toaletto?

— O ne, gospod! — je vzkljknilo dekle živahno.

— Kaj pa?

Leontina je molčala.

Potem pa je povesila glavo in iznova zardela ter končno rekla, kot da bi se obtoževala zlega dejanja:

— Imava dolgeve, gospod, in jih počasi poplačujem.

— Ubogo, ubogo dete! — je zamrmral slikar, ginjen od solz. — O, zelo ste nesrečna!

— Nesrečna, gospod? Ne! Vam se imam zahvaliti, da nisem več žalostna, in oče si je mogel kupiti zimsko obleko.

— Ne, ne govorite mi o svojem očetu, — jo je prekinil Maurice; — pijanec je, lenuh....

— Moj oče! — je zamrmrala Leontina potihoma.

prav in jaz nimam prav! Vi niste samo prav in jaz nimam prav! Vi niste samo dobra, temveč popolna. Kar sem pa hotel reči, je pač, da si svojega želodca ne polnite s kruhom in vodo. Zajtrkovala boste z menoj.

PODLIČEK

GREŠNICE.

čni objektivnosti: ponudili so roko v spravo! Seveda pozdravlja rečeno češko glasilo ta pojav z zadoščenjem in se nada, da razmere med nemškimi in češkimi kolegi postanejo prišrečne.

Posvetovanja Poljakov. Dne 22. in 23. t. m. je imela na Dunaju svojo politično komisija poljskega kluba. Predmet debate je bilo vprašanje primernega poenostavnega političnega zastopanja narodnih interesov. Ko se je ugotovilo soglasje glede principijelnih političnih smeri, ki so bile med poljskim klubom in vrhovnim narodnim odborom vsikar identične, se je rešitev tehničnih vprašanj odložilo na poznejše razprave. — Dne 24. oktobra so se vršila posvetovanja poljskih demokratov s skupino Długoszevo. Dogovorili so se, naj se plenum poljskega kluba omeja na probleme vzpostavitve države po vojni in da naj se razprave o političnih vprašanjih odloži do zaključka pogajanj med poljskim klubom in vrhovnim narodnim odborom. Dne 25. se je sestel poljski klub v navzočnosti ministra Moravskega v plenarno sejo, v kateri je poročal načelnik o gospodarskem položaju države in o pomožni akciji vlade. Razprave so trajale od jutra do pozne ure zvečer.

Aprovizorijske stvari.

Krušne izkaznice za prihodnje štiri tedne.

Mestni magistrat razglasi:

Razdeljevanje krušnih izkaznic za 5., 6., 7. in 8. teden se prične 2. novembra 1915. Izkaznice se ne bodo dostavljale na dom, niti v mestu niti v spodnji okolici, in zato morajo stranke priti ponje same h krušnim komisijam svojih okrajev ob uradnih urah, kakor so jih določile posamezne komisije.

V mestu (krušni okraj št. 1 do 22) se morajo stranke, ki pridejo po izkaznice, izkazati z izkaznicami za živila, na katere pritisne komisije v svojo kontrolo svoj pečat. Poig tega pa morajo stranke, tudi iz spodnje okolice, ko pridejo po nove izkaznice, prinesiti s seboj matice (levi del izkaznice, ko so odrezani že vsi odrezki) izkaznic 3. tedna (in odreže barve).

Krušne komisije imajo pravico, v določenih slučajih zahtevati od strank vsa potrebna pojasnila in jih bodo obratno tudi dajala strankam.

Osebam, ki jim je bila priznana pravica do dodatne izkaznice, izroče komisije to izkaznico obenem z normalno izkaznico.

Premestitev prodajalnice.

Od 2. dne meseca novembra t. l. dalje se bo prodajalnice aprovizorijske komisije, ki je bilo doslej v gledališču »Politeama Rosetti«, nahajalo v hiši št. 38 na Acquedotto.

Domače vesti.

† Dr. Janko Savnik. Sinoči je dospela v Trst vest o težki izgubi, ki je zadela slovensko tržaško stvar sploh, naše Sokolstvo pa še posebej. Dr. Janko Savnik, tukajšnji odvetnik, je izdihnil svojo dobro, plemenito, idealno pošteno slovensko dušo v Stari Pazovi na Hrvaškem. Bil je pod zastavo od začetka vojne kot nadporočnik na srbskem bojišču. Dne 14. t. m. je bil ranjen v glavo. Tako se je glasila prva vest. Nekaj dni ni bilo nobenega glasu o naravi poškodbe in kje da se nahaja ranjenec. Pozneje smo doznali, da so Savnika prepeljali v bolnišnico v Stari Pazovi, kjer so izvršili operacijo. Ali o naravi poškodbe so se vesti glasile različno. Ena je trdila, da je rana smrtonosna, druga, da je lahka, a vest, došla pred par dnevi, se je glasila, da je rana sicer težka, ali nevarnosti za življenje da ni. Potolaženi smo bili, uverjeni, da dobimo zopet milega dr. Janka v svojo sredo. Tem hujše, v globino duše, nas je pretresla sinoči došla vest, da dr. Savnika ni več! — Dr. Janko Savnik je bil rodom iz Kranja, iz znane in visoko spoštovane narodne rodbine, ki je bila od davnine središčje slovenskega rodoljubja v Kranju. In pokojnik je bil ljubljene vse družine. Izlasti ga je z neizmerno ljubeznijo objemala sestra mu, gospa dr. Wilfanova. Moremo si misliti, v koliko neizmerno žalost je povila rodbini Savnik - Wilfan smrt dr. Janka. Velikino te boli umejemo tem lažje, ker smo poznali pokojnika in vemo, kaj ste izgubili žujni! Bodi jima izrečeno najiskrenejše sožalje.

Udarec, ki je s smrtjo dr. Janka Savnika zadel tržaško Sokolstvo, ocenimo posebej. Najbližji, zvišen, neizbrisni spomin hočemo ohraniti dr. Janku Savniku!

Hrvaško-slovenski klub je imel dne 28. oktobra t. l. v Mariboru sejo, katere so se udeležili hrvaški in slovenski klubovi člani. Najprej je načelnik dr. Korošec naglašal neomajno udanost hrvaško-slovenskega naroda do presvitega cesarja-kralja in do Habsburžanov, izrekel za hvalo in občudovanje poveljnikom in hrabrim četam v boju za našo zemljo ter posebej pozdravil klubove tovariše, ki se nahajajo v vojni službi. V toplih besedah se je spominjal prerano umrlega tovariša profesorja Mandića, ki se je ves čas žrtvoval za dobrobit svojega naroda. Izrekel je simpatije vsega kluba tovarišju Roškarju, ki je začetkom vojnih zapletov moral veliko pretrpeti. — Nadaljevanje komunikacije v »Slovincu« je — poželjeno.

Oskrba beguncev na Štajerskem. Namestnik baron Fries - Skene je deželnemu pomožnemu odboru za vojne begunce v Gradcu, ki se najskrbnejše zavzema za vojne begunce s Primorskega, ki so nastanjeni na Štajerskem, in ki skuša po možnosti zboljšati njihov položaj, v svrhu te humanitarne in patrijotične oskrbe odkazal znesek K 1000.

V nedeljo, 7. novembra t. l., prirede otroci Ciril - Metodovih šol v Trstu javno prireditev v veliki dvorani Narodnega doma. Prireditve se bo vršila pod okriljem in na korist ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu, katere že leto za leto preskrbuje revne tržaške šolarje z gorkimi oblačili. Spored prireditve: 1. J. Stoka: »Boj za dom!«, deklamacija. 2. E. Adamič: »Otroške pesmi« s spremljevanjem klavirja: a) »Glejte, že solnce zahaja...«, b) »Uspavanka«, c) »Tepežnica«. 3. S. Gregorčič: »Soči«, deklamacija. 4. D. Jenko: »Na tujih tleh«, dvospev s spremljevanjem klavirja. 5. J. Pagliaruzzi: »Svidenje«, deklamacija. 6. »PALČKI«, otroška igra. 7. V. Vodnik: »Brambovska«, deklamacija. 8. E. Adamič: »Slovenske vojaške narodne pesmi« s spremljevanjem klavirja in harmonije. Začetek točno ob 4 popoldne.

Ker je ves dohodek prireditve v korist božičnice, pri kateri obdaruje podružnica revne slovenske otroke z gorkimi oblekami, prosimo naše občinstvo, da se v kar največjem številu udeležijo te prireditve ter tako združi prijetno s koristnim.

Vstopnina: Lože po 4 K, sedeži od 1. do 9. vrste v vstopnino 1 K od 9. do 15. vrste in na galeriji 60 vin, vstopnina 30 vin, za otroke 20 vin.

Odbor ženske podr. CMD.

Tedensko zdravstveno poročilo. Od 23. do 30. oktobra je bilo v tržaški občini 12 slučajev davice, 15 slučajev legarija in 4 slučaj škrlatice. Umrli je ena oseba na legariju.

Umetniški večer priredi v torek, na sv. Justa večer, tržaški odbor za dobrodelne prireditve v gledališču »Politeama Rosetti«. Sodelovali bodo: Gdč. Marija Bellini (sopran), Marija Pija Clemencič (glasovir), gg. Karel Bearzi (tenor), Ivan Corrà (bariton), Gino Pressan (mandolina), vit. Aristodem Sillich (bas), orkester na lok, ubožniška in zabaviška godba pod vodstvom Fr. Lonzarja in zbor 500 dekčkov raznih zabavišč, pod vodstvom Lucijana Caserja. Na sporedu so: Mendelsolm, Bizet, Vieuxtemps, Grieg, Chopin, Mozart, Massenet, Giordano, Gounod in dr. Čisti dobiček je namenjen brezposelnim Tržačanom in primorskim beguncem. Vstopnina: parter in stopnišča K 120, galerija 50 vin; sedeži od 1. do 11. vrste K 3—, od 12. do 15. po K 3—, lože priložno K 20—, v prvem nadstropju K 15—. Sedeži in lože so v predprodaji pri blagajni v gledališču in na Borznem trgu št. 11 od 11 do 2 in od 4 do 6. — Začetek ob 7 zvečer.

Strojni inženirji za državne železnice. C. kr. železniško ministrstvo namerava sprejeti za vse območje uprave državnih železnic več strojnih inženirjev kot strojne asistente z letno plačo 1600 kron. Prosilci morajo biti takoj na razpolago, t. j. biti morajo vojašine prosti ter morajo v vsakem oziru, posebno tudi glede telesne sposobnosti in znanja službenega jezika, popolnoma odgovarjati zahtevnim predpisom. — Prošnje za sprejeme, opremljene s posebnimi prilogi, kakor skušeniška spričevala, rojstni in domovinski list, naj se vlagajo pri c. kr. ravnateljstvu državnih železnic v Trstu, ekspozitura v Ljubljani.

Oddaja poštnih zavojev. Da se olajša občinstvu sprejemanje poštnih zavojev, ostane urad za oddajo poštnih omotov (na dvorišču št. 7) danes in naslednja dva praznika odprt ne, kot navadno, do poldneva, ampak do dveh popoldne strankam. Ob tej priliki prosimo glavni poštni urad, da bi se podvzeli naslovljeni z dvignjenjem svoje pošiljke takoj, ko jim pismo prinese dobično pošto spremnico, da se sproti izpraznjujejo skladišča in da se olajša obrat tega za občinstvo toli važnega poštnega poslovanja, katero je sedaj itak radi pomanjkanja prostorov in prometnih sredstev jako oteženo.

Delavec, ki je bil po desetih letih nepretrganega služovanja v javnih skladiščih brez povoda odpuščjen z dela, prosi za kako primerno službo. Za težka dela zaradi neke telesne hibe ni sposoben, drugače pa v vsakem oziru zanesljiv in priporočljiv. Naslov pove uredništvo.

III. vojno posojilo. Prijave k podpisovanju III. vojnega posojila, katero je z ozirom na visoko obrestovanje in izvrstno boniteto vrednostni papir prve vrste, sprejema Živnostenska banka, podružnica v Trstu, katere je oficijelno mesto za podpisovanje tega posojila.

MALI OGLASI

so računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Soba meblirana ali prazna, tudi z uporabo kuhinje, se odda takoj. ul. Piccardi št. 2, I nadst. 717

Namizna jabotka fine vrste razpoložljiva sadna razpoložljiva Fr. Oerar v Soba pošta Domžale (Kranjsko) iz kolodvora Domžale. — 100 kg po 20—40 K po kakov. sti in povzetju. — P. št. n. k. K 260. Lep krompir po nizki ceni. 454

Ivan Krizmančič alica Caserma 8 prodaja: vermout K 160—2, marsala K 240—280, cipro K 240—280, crema marsala K 240. Amaro Istria K 240, polikovec 240, tropinovec navaden K 240, tropinovec fini K 3, slivovic K 3, brinjevec K 260, konjak K 3 liter, refosk v steklenicah K 2, moškat v steklenicah K 180. 502

Stara grška ženarnja odlikovana z zlato kolajno v Trstu, Via Cavana 5. Bogat izbor likov: grški in francoski konjak, kranjski brinjevec, krasni slivovec in brski tropinovec in rum Cene nizke. Izber grenčic. — Slaščice in prepečenci. Grški mastici iz Sija. — Filijala na vogalu ul. del Teatro in ulice dell' Orologio. — Se priporoča Andrej Antonopol. 436

Meblirana soba se odda (K 24) poštenu gospodinu. ul. Commerciale 9, III. nad. 517

Trgovec kupi dnevno novo in rabljeno volno po konkurenčni in visoki ceni. Prinesti ali pisati DEBIASIO, ul. Chiozza št. 34. 519

Velika zaloga papirja za vitke, papirnatih vrečic lastne tovarne. Valčki raznih barv in velikosti Cene zmerne. — Gastone Dollinar, Trst, Via dei Gelsi 16. 434

Popravilajo se okna tudi na stanovanju. A. Palme & C. ul. Campanile 21, VI. Coroneo 45. 519

Hlapca spretnega p-i konjih sprejme takoj pekarna Hribar, Opčine 564

Postrežnica za hana dela išče se za nekoliško ur dnevno. — Via Galileo Galilei 8, IV. nad. 769

V barvarnici v Trstu ul. del Salice št. 6 (Piazza Barriera vecchia) se barvajo ženske in moške obleke vsake barve, brez razpore. Čistijo in likajo se obleke in zastori. Dela se izvršujejo tekom 3 dni. Cene zmerne 527

Pohištvo se ne dobi nikjer po tako nizi ceni, kakor pri SALI BROS, ulica Squero nuova št. 7, I. nad. (blizu gimnazije.) 525

Umetni zobje z in brez čeljusti, zlate krone in obročki **VILJEM TUSCHER** konces. zobotehnik **TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.** Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

15 vagonov ameriške masti, holandskih testenin z jajcem, sir parmezan, ovčji, sbrinz, tilsit, polenovka, gulaš v škatljah, portugalske sardine, švicarski salami, kocke za juho, rižot v škatljah, ribji cmoki v škatljah, mli, kavina primes, sveče, poper, moka za krmo, konjak, šampanjec, vedno na razpolago v prodaji na drobno in debelo v skladišču

Via Acque vogel Via Coroneo **RUGGERO GAMBEL, Trst.**

Fratelli Rauber. TRST, Via Torretta št. 14, TRST **Zaloga ustrojenih kož** Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specijaliteta **potreščin za sedlarje.**

PELERINE s kapuco (loden) **ZIMSKE SUKNJE** **OBLEKE** priporočna prodajalnica **Bohinec & Co** Trst, ulica Ponterosso št. 8 vogal ulice Nuova št. 13. **FINE OBLEKE PO MERI** izdelujejo najboljši krojači. — Postrežba točna.

Emilia Ceregato Trst Campo S. Giacomo 2 **Priporočna cenjen. občinstvu svojo trgovino pisarniških in šolskih potrebščin** Prodaja razglednic in igrač vseh vrst. Prodajajo se tudi molitveniki v slov. jeziku.

Oglaš, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošiljajo na »Inseratni oddelek Edinosti«

Zaloga tu in inozemskih vin, spirita, liker-lev in razprodaja na drobno in debelo **Jakob Perhauc** Trst, Via delle Acque št. 6 (Nasoroti Caffè Centrale).

Velik izbor francoskega šampanja, penecih dezer-tnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renški vin, Mesella in Chianti, Rum, konjak, razna žganja ter posebnost pristani tropinovec slivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz do-tičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Raz-pošljila se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko. **Razprodaja od pol litra naprej.**

Splošna hranilnica v Trstu sprejema prijave na

III. 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo po originalnih pogojih, t. j. po kurzu K 93.60.

Informacije se dobijo v uradih Splošne hranilnice v Trstu, Via Carintia 39.

Podružnica Ljubljanske Kreditne banke v Trstu sprejema prijave za

III. avstrijsko vojno posojilo v Ljubljani, kjer sedaj provizorično uraduje kakor tudi pri svojem sedežu v Trstu v ulici Caserma št. 11 od 9 do 10 dopoldne in od 3 do 4 popoldne.

Živnostenska banka, podružnica v Trstu via Nuova 20 sprejema podpise

k tretjemu 5 1/2 % avstrijskemu vojnemu posojilu.

Podpisana cena K 93.60, odštevši povračilo K —50 Razun tega povrnmno podpisovalcu v slučaju polnega vplačila takoj trimesečni kupon, ki zapade 1. januarja 1916 tako znaša kupna cena za nominalnih K 100 le **K 93:10** **K 1:375** **K 91:725** prištevši 5 1/2 % obresti od kosa od 1. oktobra 1915 dalje. Pojasnila se dajejo drage volje Via Nuova 20. **Uradne ure 9—1 predpoldne, 3—6 popoldne.**

Kakor vedno

kupuje se tudi sedaj vkljub grozno narastlim cenam:

Obleke, plašče, bluže, spalne plašče, predpasnike, dežnike, nogavice i. t. d. i. t. d.

kakor tudi vse

modne potrebščine za gospode t. i. sraice, hlače, spodnje perilo (Jäger) nogavice in rokavice i. t. d. po najnižjih cenah pri trvdki

GUGLIELMO GERÖ

Trst - Piazza della Borsa 1 - Trst.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenza **Kdo naj jemlje Sirolin?**

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvladovati se boleznijo, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vdusljivi, katerim Sirolin znatno olajša naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspedom na splošni počutek.

Ženska podružnica CMD v Trstu

vabi na

javno prireditev

katero prirede otroci CM šol v Trstu

v nedeljo, 7. novembra 1915
v veliki dvorani Narodnega doma

na korist božičnice.

Začetek ob 4 popoldne.

Podpis na III. vojno posojilo.

Trst, teh. zavod 3.000.000; Obč. zav. za mala stanovanja K 10.000; Zavod za pospeševanje male obrti K 4.000; Karla vdova Davanzo K 10.000; Ferdinand Vandrček (importna trgovina za kavu) K 5.000; F. Smejki K 2.000; Jakob Stolica K 3.000; Franc Scapin K 2.000; Jurij Cernizza K 1.000; dr. Viktor Vesel K 2.000; J. M. Teuschl K 5.000; Franc Compagné K 1.000; Ivan Damjanovič K 3.000; Vladimir Sivaneč K 1.000; inž. Michael Toffani K 4.000; Avgust Laurencich K 3.000; Rudolf D'Elia K 3.000; C. Fegitz K 2.000; Nikola G. Anastasi K 4.000; kap. Alojz Hinner K 5.000; Melanija pl. Garmak K 2.000; Teodor pl. Manussi K 3.000; Jurij Hild K 2.000; S. A. Mrgari K 15.000; notar dr. Joip Anarantotto K 10.000; Marija Antonija Rossmann K 6.000; Alojz Zuculin K 6.000; Lev Brok K 5.000; ravatelj Ernest Thomanil K 5.000; kap. Ermin Winterhalder K 5.000; Nikolaj Cernogorčevič K 5.000; Neimenovan K 5.000; baronka Karolina Strobach K 4.000; G. Udovitch K 4.000; Al. J. Knoll K 3.000; Gustav Weiger K 3.000; Silvija Gartner K 3.000; Elza Cilla K 3.000; Neimenovan K 3.000; Gustav Marušig K 2.000; Marija in Klara Pendl K 2.000; Antonija Beyer K 2.000; dr. Edvard Loser K 1.000; dr. Josip Luzzatti K 1.000; Angelina Engelhardt K 1.000; Pavel pl. Morpurgo K 1.000; Julija Kramer K 1.000; kap. Mih. Kukuljica K 1.000; Mih. Giannopulo K 1.000; Marija Cipico K 1.000; Ivan pl. Macchio K 800; Jakob Ivan De Rosa K 500; Neimenovan K 500; Nikolaj Gioseffi K 200; Neimenovan K 200; Julij Minzi K 500; Bancu Cooperativa di Trieste 5.000; Ivan Dobner K 300; tvrdica Malabotich & O. (razen podpisov obeh lastnikov) K 10.000; inž. Herman Koretti K 1.000; Neimenovan K 1.000; kap. Rajmund Malabotich K 2.000; Neimenovan 1.000; Josip Gregoris (tvrdica Ruggieri & Gregoris) 1.000; Humbert Malabotich od Ferdinanda K 500; kap. Josip Glibuber K 1.000; inž. Josip Carra K 200; Neimenovan K 2.000; Avgust Baschera K 400; Neimenovan K 500; odv. dr. Benjamin Cusin 2.000; Neimenovan K 1.000; ravatelj Peter Parisi 1.000; Neimenovan K 2.000; Emerik Margoni K 500; Lucian Bertum K 2.500; odv. dr. Alfonz Sajiz K 1.000; Josip Fabiani K 500; Neimenovan K 600; G. G. Bradman K 400; Ivan Lovro 400; Neimenovan K 300; Pavel Camotti K 1.000; Ag. Cravos K 1.000; Neimenovan K 300; M. Piatar (H. podpis) K 700; odv. dr. Stefan Smernich K 1.000; odv. dr. Emil Noble K 400; 0. Neimenovanih K 15.200; Adolf Fihzi K 1.000; Alojz Samiz K 1.000; Josip Almeda K 400; kap. vite. Peter Badecich (nadaljen podpis) K 1.000; Neimenovan K 300; Andrej Grassi K 400; odv. dr. Edvard Enekel K 2.000; Emil Hillerbrand 1.000; Neimenovan K 300; Ferdinand Zanetti K 1.000; Eric Egel K 500; Neimenovan K 200; dr. E. Orlandini K 500; Neimenovan K 4.200; Peter Anton Braida K 1.500; Neimenovan K 400; Neimenovan K 10.000;

Podpis na vojno posojilo v Istri. — Poreč: Andrej Rocco K 300; Pia vdova pl. Sinsich in sin Sahator K 200; A. Tami K 300; G. B. Piccoli K 300; okrajna bolnišnica blagajna K 1.000; Franc Rios K 500; Novigrad: Peter Urizio pok. Angelja K 800; Marcela vdova D' Ambrosi 1.000; Anton Tomizza K 1.000; Neimenovani K 3.000; Verteneglio: Matej Mechis K 400; Anton Saur K 300.

(XIX. izkaz). Pokojniški zavod avstrijskega Lloydja K 250.000; tvrdica Caro & Jelinek 225.000; Viktor Lev Morpurgo K 30.000; F. Fendler & C. (H. podpis) K 20.000; Lev Borak K 1.000; Jakob Balaben K 1.000; naslednik Petra Tavolato 500; C. G. Gussatta K 2.000; Neimenovan K 2.000; Frederik Illsinger K 1.000; avl. Guttmann K 400; Neimenovan K 600; Neimenovan K 400; Josip Chero K 1.000; Margerita Marin K 1.000; age. cija Zula K 1.000; Winkler, Obleschak & K 300; Neimenovan K 1.000; E. Vidich K 5.000; inž. Alfred Freisinger K 6.000; Orchestre Triestina K 5.000; Neimenovan K 1.000; Neimenova K 200; A. Donati & sinovi K 2.000; Adam Schiedmann K 200; Michael Cok K 1.000; Neimenovan 100; Adela Polacco K 2.500; „palato“, akcijska družba za portlandski cement K 100.000; „Angela“, akcijska družba za destilacijo in kemije obrt: K 1.000; 0. Pastificio tries ino K 100.000; Anton Retti K 25.000; tvrdica Camis & Stock K 25.000; Henrik Rock K 2.000; Gualter Füssland K 400; Neimenovan K 1.000; c. kr. stotnik avditor dr. Franc Bartak K 2.000; tržaška akcijska družba za izženje kav: K 20.000; S. Reiss K 0.000; Neimenovan K 10.000; L. A. Nauen K 50.000; Peter Tarnoldi K 1.000; H. Bruckbacher K 1.000; Neimenovan K 50.000; Podjetje Capellin K 1.000; Anton Pelissini K 1.000; Herm. gild Demartini K 1.000; Jakob Cucovich K 1.000; Rudolf Cucovich 1.000; Akcijska družba za malo železnice K 150.000; Neimenovan K 1.000; Rafael Nigris K 1.000; L. Ronmel K 10.000; Eliza Jahn K 1.000; odv. dr. Alojz Gallo starejši K 1.000; Josip Stokel & Debarba K 500; Domenik Pulgher K 10.000; Ch. D. Macridima K 500; Splošna akcijska družba za pravažanje K 1.000; Herman Hausbrandt ml. K 0; Karl Haag K 500; c. kr. stotnik avditor dr. Emil Steiner K 1.000; L. Nagelschmid K 1.200; „Karatner Klub“ K 800; Ueno os. bje c. kr. deške 1; in meščanske šole (v ulici Sanità št. 2) K 1.000; A. Mengt. K 2.000; Mela Aidingan roj. Luckmann K 5.000; Aurelija Schaffler K 25.000; ravatelj inž. Gualter Ovehoff K 12.000.

Mestna zastavljalnica bo jutri odprta za občin, stro od 9 do 11 dop., v torek, na sv. Justa dan pa bo zaprta.

Umrli so:

Prijavljeni 29. t. m. na mestnem fizikatu: Burger Miroslav, 64 let, ul. d. l. Teatro št. 2; Braune Marija, 73 let, ul. dell'Acquedotto št. 24; Carnelli Ivan, 53 let, ul. S. A. Piccolomini št. 15; Cecche Ivan, 9 mesecev, ul. del Vento št. 14; Derschitz Toska, 3 leta, ul. della Madonna št. 39; Marin Bruno, 5 let, ul. della Cattedrale št. 3; Moenik Marcella, 15 mesecev, Grata št. 839; Milij Josip, 29 dni, ul. Murat št. 3; Petri Odetta, 28 let, ul. dell'Istituto št. 39; Verginella Marija, 50 let, ul. della Monache št. 3; V. mesni olivnic dne 29. t. m.: Ferluga Ana, 39 let; Marija Jurčević, 90 let; Ljubč Anton, 56 let; Mariet Marija, 49 let; Montanelli Rozalija, po četrti leto; Mosteti Ivan, 43 leto; Milis Anton, 76 let.

Prva jani dne 30. t. m. na mestnem fizikatu: Cavelli Jakob, 87 let, ul. Valdirivo št. 11; Pontelli Antonija, 21 let, ul. del Corosio 9; Terbitan

Kdo ve kaj?

Kaj se je zgodilo s prebivalci občine Anhofo? Michael Medvesček 97. pešpolka, sedaj na južno-zapadnem bojišču, vojna pošta št. 62, bi rad izvedel, kaj se je zgodilo s ljudmi občine Anhofo pri Kanalu? Ali so jih Italijani odvedli ali so ostali doma? Ali hodijo po pisma v Kanal, ali na desni breg Soče, kamor so baje naš napredovali?

Dorovi.

Gosp. Albin Anžič, trgovec v Trstu, ul. U. Foscolo št. 3, je podaril za nabavo šolskih potrebščin učencem podpisane šole vsoto K 100, za kar se mu najpogosteje zahvaljuje. — Vodstvo osemrazredne slovenske ljudske šole „Družbe sv. Cirila in Metoda“ pri Sv. Jak. bu v Trstu.

Darovi, došli ces. komisariju. Josip in Marija Pelosi v počastitev spomina Karla Sedmaka K 50 v korist vojakom bojujočim se proti Italiji, Avgust Felszegy v počastitev spomina Katarine Spilker K 20 za nakup darov trž. šol mladostrelcem. Stefan Ernest Paxinadi v počastitev spomina Viktorja v. pl. Bernettich-Tomassina K 20 v korist vojakom bojujočim se proti Italiji, Obojinska strážnika Ivan Zacheil in Valentin Czerwinski K 6 za nakup bojiščnih darov vojakom južne armade.

Izpred sodišča.

Sir za strganje po pretirani ceni in „Frank“ pogojno naprodaj.

V trgovino na trgu Ponterosso, ki je last Katarine vd. Muley in jo vodi Jakob Bambič, je prišla v ulici Belvedere stanujoča Katarina Bernardini si kupiti sira, ki se strže. Ko so ji izročili zahtevano količino sira, se ji je zdelo stvar predraga. Izračunala je, da bi bil sir po 10 kron kilogram. Sira je nato naravnost na namestništvo k aprovizacijski komisiji in tam naznanila stvar. Aprovizacijska komisija je ovadila Katarino vd. Muleyovo sodišču radi prodaje sira po pretirani ceni. Na prvi razpravi, ki se je vršila 15. septembra, se je dognalo, da je prodal Bernardinijevi sir omenjeni Jakob Bambič, naka je zastopnik državnega pravdnštva raztegnil ovadbo tudi proti njemu. Sodnik je preložil razpravo na drugi dan, da zasliši Bambiča in poizve pri trgovinski zbornici za cene sira. V tem pa je naznanila isto Muleyovo in Bambiča tržni komisar Heller, da sta prodajala Frankovo kavino primes pogojno, to je: »Če kupite kavo in sladkor, prodamo tudi »Frank«, drugače ne, in to neki Filomeni Siličevi, stanujoči v ulici Belvedere. Na razpravi ki se je vršila predvčerajšnjim proti obema obtožencema, sta priznala dejanje, pripomnila pa sta, da sta kupila sir po 8 K kilogram. Iz informativnega odgovora s strani trgovinske zbornice pa je izhajalo, da je bil sir za strganje po 6 K kilogram, z dodatkom, da je to špekulacijska cena. Po zaslišanju prič Bernardinijeve, Miličeve in Hellerja, ki so potrdili vsebino ovadeb, je okrajni sodnik de Prati zaključil razpravo, obsodivši oba obtoženca. Muleyovo in Bambiča vsakega na en teden zapora in 50 kron globe. Oba obtoženca sta priglasila vzklic radi krivde in kazni.

»Krščeno« mleko po pretirani ceni.

Sergaš Antonija, kmetica in prodajalka mleka, iz Sergasov pri Kopru doma, je prinesla 4. septembra na trg v Trst na prodaj mleko po 48 vin. liter. Ko bi bilo mleko naravno, bi jo bil pohvalil tržni komisar Agacich, da se je vendar našla mlekarica, ki ne odira ubogih »tristinov«. Ko je pa pregledal mleko, je našel v njem precej kapnice, ker v Istri ni »Brojnice« ali kakšnega potoka, ter jo je naznanil sodišču radi pretirane cene, ker »krščeno« mleko ni imelo več take vrednosti, in tudi radi pokvarjanja obče potrebnih živil. Na razpravi, ki se je vršila 11. t. m., je obtoženka priznala prodajo mleka po

48 vin., dodavši odločno, da ona ni »krščila« mleka, ampak ga prodajala svojim stalnim odjemalcem v istem stanu, kakor ga je ona kupila od drugih, njej nepoznatih žensk po 32 vin. liter. Zastopnik državnega pravdnštva je predlagal, naj se razprava prenese, da se zasliši tržni komisar, čemur je sodnik ugodil in prenesel razpravo na včerajšnji dan. Pri včerajšnji razpravi je tržni nadzornik potrdil svojo ovadbo, dodavši, da je bilo mleko »krščeno« z najmanj 30% vode, in da je bilo vredno mleko kvečjemu 10 vinarjev liter. — Okrajni sodnik dr. Pollanz pa ni verjel obtoženki, da so drugi krivi, ker je že isto obtoženko prej kaznoval radi »krščanja« mleka, ter je sedaj prisodil 10 dni zapora, poostrelega z enim postom. Obtoženka je na sodnikovo vprašanje, če sprejme kazen, izjavila: »Va bene, bon giorno«, in odšla skozi vrata.

Razne vesti.

14letni deček obsojen na 10 let ječe. Zgodilo se je v Vinkovcih na Hrvaškem, da je sodišče obsodilo dečka tako zorne mladosti v tako težko, ali — zasluženo kazn. Kajti zverski zločin, ki ga je zagrešil dečko Spasoje Dumović, je zaslužil tako kazn. Srečal je nekega dne v Rumi 9letnega Ivana Karakaševca, ko je nosil v levi roki širi vr čice, v desni pa 60 kron v bankovcih. Mladi zločinec je iz bil poslednjega seboj v hlev, češ, da mu da zajcev. Tu mu je zvezal roke in noge in mu pritiskal glavo k tlom. Potem je potegnil nož in začel rezati goitaneč. Mali Jovo se je sicer iztrgal, ali potem ga je Spasoje — pod pretvezo, da mu izpere rano — zvalil do potoka. Tu je iznemoglega in krvavega Jovko najprej potisil v plitvo vodo na trebuh ter mu potiskal glavo, da bi ga zadušil. In zopet se je Jovo iztrgal, ali zločinec ga je preganjal in pretopal, dokler ni prišel neki kmet, pred katerim je Spasoje Dumović zbežal. Tudi na razpravi se je mladi zločinec vedel povsem hladno in cinčno, kakor da vse to njega nič ne tiče. Priznal je hladno, da je hotel ugrabiti denar in ubiti Jovo. Ta je vsled pretrpljenega strahu — znorel. To je res redek slučaj v kriminalistiki. Zločinska narav se je v tem razbojniku razvila že v 14 letu. A še huje, nego poizkus ropu in ubojstva sam, pretresa nenavadno mučenje žrtve.

Cene raznih živil v Trstu.

(Dne 30. oktobra 1915.)

Moka bela	K 0-78 kg
Sladkor	K 1-— kg
Meso (goveje) srednji deli	K 4-33, 5-62 kg
zadnji	K 5-32, 6-— kg
Meso telečje	K 5-20 do 8-— kg
Meso kostrunovo	K 3-20 do 3-60 kg
Vampi	K 2-— kg
Slanina (soljena)	K 7-— kg
Ginat, kuhana	K 10-— kg
Ginat sirova	K 12-— kg
Slanina prekajena (rebra)	K 7-80 do 7-60 kg
Maslo sirovo	K 7-— kg
Mast s injska	K 6-— kg
Sir (emmental)	K 5-40 kg
Kokoši	K 6-10 8-— kg
Pštanec	K 3-— do 4-50 kg
Polenovka suha	K 2-20, 2-40 kg
namočena	K 1-8 kg
Testenina	K 1-32 kg
Riz	K 2-— kg
Fazol	K 1-25 kg
Bob	K 1-60 kg
Zetje (sladko)	—24, kg
Zetje (ialo)	—44, kg
Kisla repa	—56, kg
Sladka repa	20, 32
Jičmen	K —80
Fizol (strojli) vinarjev	40, 48 kg
Krompir	20, 24 kg
Paradiznikl	64, 72, 8 kg
Radič	6 do 8 merica
Salata	10, 12 glav.
Zeleno	6, 10 glav.
Cesna	10, 16 glav.
Cebula	K 8, 88 kg
Juče	18, 2 komad
Peas	4, 6 komad
Malancano	6, 10 komad
Kumare	3 do 6 komad
Mleko	56, 60 liter
Olje	K 4-— liter

E. AVANZO

OPTIK

Trst, ul. S. Sebastiano 8
Kukala in prizmatični daljnogledi „Goerz“, „Zeiss“ in „Voigtlander“; naočniki v vseh izvrzbah. Vojaške žepne svetilke in baterije. — Cene zmerne. Poprave se izvršujejo točno. Provinci za mleko, spirit in mošt.

JOSIP STRUCKEL

Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina
Nov prihod volnenga blaga za moške, in ženske, zeфир, batist in perljiva svila za jopice. — Svilenina in okrasni zadnje novosti, velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci. Vezene in drobniarje, preproge, zavese, trliž po izjemno nizkih cenah.

Dr. HORVATH

TRST, Via Carintia 39

Specijalist za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI
ŠIBKOST in NERVOZNOST
za BOLEZNI v NOGAN in SKELEPIH.
Sprejema od 10-1 pop. in 4-7 zvečer
ob nedeljah od 10-1.

IGNAZIO POTOCNIG TRST

ulica Riborgo šte. 28, vogal ul. Beccherie

Velika zaloga oblek za moške in dečke. Specijaliteta: sukuje, alpapas, modre in črne. Otroške obleke od K 3 naprej. Modre in rumene delavske obleke. Spodnje srajce in srajce vseh vrst. Velika zaloga blaga na meter ali obleke po meri, ki se izvršujejo najelegantneje in najsolidneje po najprimernejših cenah. Izbera blaga za moške obleke. Sprejemajo se naročila po meri

Železnato Kina-vino Serravallo

za bolehe in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje
želodec in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najslovesnih zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po boleznih ojačiti. — Odlikovano z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 6000 zdravniškimi IZBORNI OKUS. spričevali. IZBORNI OKUS.

Lekarna Serravallo - Trst

Veliko skladišče klobukov

dežnikov, bele in pisane srajce, izladsk. platna žepnih robce, moških nogovic itd.

K. Cvenkel Trst Corso 28

Cene zmerne. — Postrežba točna.
Narodna trgovina. — Narodna trgovina.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega tudi če ni ud z druge, in jih obre-
4 1/2 % večje zneske po do-
staje po govoru. Trgovcem
otvarja čekovne račune z dnevnim obrestovan-
vanjem.

Rentni davek plačuje zadruga sama.

Vlaga se lahko po eno krono.

Pašne-branilnični račun 75.679. TELEFON 16-04.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrirana zadruga z neomejenim jamstvom

ulica S. Francesco šte. 2, I. nadst.

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio šte. 5 (Lastno poslopije)

KUPUJE IN PRODAJA:
vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna
pisna, prioritetne, delnice, srečke itd.

VALUTE IN DEVIZE.
PREDUJMI na vrednostne papir e in blago
ležeče v javnih skladiščih

SAFE - DEPOSITS. PROMESE.
Brzjav: JADRANSKA.

MENJALNICA

VLOGE NA KNJIZICE

4 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.
Rentni davek plačuje banka iz
svojega.

OBRESTOVANJE VLOG
na tekočem in žiro-računu po
dogoru.

URADNE URE: od 9 do 12¹/₂ pop. in od 2¹/₂ do 5 pop.

FILIJALKE:

DUBROVNIK

KOTOR

LJUBLJANA

METKOVIČ

OPATIJA

SPLIT

SIBENIK

ZADAR

AKREDITIVI, ČEKI IN NA-

KAZNICE NA VSA TU- IN

INOZEMSKA TRŽIŠTA.

Živahna zveza z AMERIKO.

REMBOURSNI KREDITI.

PRODAJA SREČK

RAZREDNE LOTERJE.

ESKOMPTUJE: srečke, devize in papirje.

Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni

izgubi, revizija zbranja srečk itd. brezplačno.

STAVBNI KREDITI, REMBOURS-KREDITI

Krediti proti dokumentom ukrcanja.

BORZNA NAROČILA. INKASO.

Telefoni: 1463, 1793 in 2676.

ESKOMPT MENIC

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

POSJILA DAJE

za vknjižbo 5 1/2 %
na menice po 6 %
na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru

ESKOMPTUJE TRGOVSKA MENICE.

HRANILNE VLOGE

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/2 %

Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.

Rentni davek plačuje zadruga sama. Vlaga se lahko po eno krono. — ODDAJA
DOLŽNE NABIRALNIKE (HRANILNE PUŠICE).

registrirana zadruga z omejenim poroštvom

TRST - Piazza della Caserma šte. 2, I. nad. - TRST

(v lastni palači) vhod po glavnih stopnjah.

Poštno-branilnični račun 16.004. TELEFON št. 162

ima varnostno celico (s-f. deposit) za shranje vredno-
t. listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma
varno proti alumi in požaru, urejno po najnovejšem načinu
ter jo oddaja strankam v najem po najnižjih cenah.

STANJE VLOG NA 10 MILIJONOV KRON.

Bradno ure: od 9 do 12 popold. in od 3 do 5 popold. Izpolnje se vsi delavci ob uradni uri